

โมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
University Role Model for Developing the Locality: Rajabhat University
in Northeastern Thailand

วัชรารณ จันทนกุล*สัญญา เคนาภูมิ
Watcharaporn Jantanukul, Sanya Kenaphoom

นักศึกษา รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 3) เพื่อยืนยันโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแหล่งข้อมูลประกอบด้วย 1) เอกสารและหลักฐาน ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ผู้มีบทบาทในการกำกับมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 6 คน 3) บุคลากรในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 500 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ไม่น้อยกว่า 20 เท่าของตัวแปร และ 4) ผู้ทรงคุณยืนยันโมเดล ประกอบด้วยอธิการบดี รองอธิการบดี และคณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 11 แห่ง จำนวน 20 คน การวิจัยนี้เก็บข้อมูลทั้งการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคของการวิเคราะห์เอกสารและการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอเชิงพรรณนาความ ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละด้วยค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และวิเคราะห์โมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นใช้การวิเคราะห์ Confirm Factorial Analysis (CFA) ผลการวิจัยพบว่าโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 8 มิติ องค์ประกอบย่อย 49 ด้าน และตัวชี้วัด 263 ตัวบ่งชี้

คำสำคัญ: บทบาท มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

This research aimed 1) to study the main and sub components including indicator of the university role for developing the locality, 2) to establish and confirm the university role model for developing the locality, and to evaluate the University role model for developing the locality. This was held on Rajabhat University in Northeastern, Thailand. The research data were 1) documentary; concepts, theories and research, 2) the expertise in University for 6 persons, 3) Personnel working at University for 500 persons; High

executive, middle executive and lecturer, and the expertise do evaluate the model for 20 persons; Rector, Vice Rector and lecturer. The data were the document, the interview and the questionnaire. The qualitative data was analyzed by content analysis and the quantitative data used Frequency, Percentage, Mean, Standard deviation, Median, Interquartile Range and Confirm Factoring Analysis (CFA) to analyze. The research results were found; the university role model for developing the locality, Rajabhat University in Northeast Thailand were; 8 main components, 49 sub components and 263 indicators.

Keywords: Role, Rajabhat University, University for Developing the Locality

บทนำ

บทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏภายหลังการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ในพ.ศ. 2547 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยให้มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ (Government Gazette, 2004)

“...เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ในการส่งเสริมการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล เพื่อสร้างและพัฒนานองค์ความรู้ สร้างบัณฑิตที่มีความรู้คู่ความดี สร้างสำนึกในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชนและองค์กรอื่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาแสวงหาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมทั้งศึกษาส่งเสริม สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและสังคม..”

จากเหตุผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ดังกล่าว สะท้อนถึงความคาดหวังที่มีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏว่าให้เป็น “สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น” แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏมีความผูกพันเป็นหนึ่งเดียวกับท้องถิ่นโดยเฉพาะมีพันธกิจสำคัญคือ “การพัฒนาท้องถิ่น” อันเป็นพันธกิจสำคัญที่มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งพึงตระหนักเรื่องนี้ โดยมีวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ในการ “การเสริมการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล...”

บทบาทของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏดังกล่าวข้างต้น ระบุให้มหาวิทยาลัยมีบทบาทส่งเสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน พื้นฟูพลังการเรียนรู้เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชนมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการศึกษาวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตรายการส่งเสริมวิทยฐานะครู (Council of State Office, 2004) ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงเป็นความหวังของท้องถิ่นในการให้ความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่บุคลากรในท้องถิ่นที่จะสร้างความมั่นคงให้หยั่งรากลึกกลงไปในท้องถิ่นนั้น ทั้งในระดับหมู่บ้านและขยายตัวออกไปในระดับภูมิภาค ซึ่งมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชุมชนโดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการ

แก้ปัญหา การบริหารจัดการพัฒนาองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเสริมสร้างขบวนการตัดสินใจที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น

อาจกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจะสามารถสร้างความโดดเด่นเฉพาะตัวที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นได้ด้วยการดำรงรักษาความเป็นมหาวิทยาลัยของท้องถิ่น ของภาค หรือของจังหวัด คล้ายกับมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ (State University) ในสหรัฐอเมริกา (Laksana, Sangob, 2002) ใช้ต้นทุนเดิมทางภูมิปัญญาไทย ต้นทุนศิลปวัฒนธรรมและต้นทุนทรัพยากรธรรมชาติมาเป็นต้นทางการกลั่นกรองกำหนดสาระสำคัญของหลักสูตรการเรียนการสอน (Romrattanaphan, Worawut, 2005) มุ่งตอบสนองต่อแนวโน้มความจำเป็นและความต้องการในด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคลทั้งในวัยเรียนและคนที่กำลังทำงานในสาขาวิชาที่เป็นจุดแข็งของท้องถิ่น เช่น ศาสตร์เกี่ยวกับอัญมณี ศิลปอาชีพท้องถิ่น อุตสาหกรรมอาหาร เทคโนโลยีทางเกษตรกรรมพืชไร่ พืชสวน เทคโนโลยีอุตสาหกรรมพลังงานปิโตรเลียม ศูนย์การศึกษาและธุรกิจการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏจะเป็นแกนนำสร้างพลังขับเคลื่อนในประชาสังคม เป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาองค์กรส่วนท้องถิ่น ช่วยสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ซึ่งทางที่ควรจะเป็นของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ส่งสัญญาณเตือนภัยแก่ท้องถิ่นในสิ่งที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งจะเรียนรู้ร่วมกันในท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับท้องถิ่น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นและเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่มีสภาพแวดล้อมที่มีชุมชนมากมาย มีทุนทางสังคมที่ดีไม่ว่าจะเป็นทุนทางทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นฐานวัฒนธรรมของการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีตามบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง บทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นได้ต่อไปในอนาคตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อค้นหาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อยืนยันโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านพื้นที่การวิจัยครั้งนี้ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด 11 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ด้านแหล่งข้อมูล ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ องค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และคณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 500 คน และยืนยันโมเดล โดยประชากร เป้าหมาย คือ อธิการบดี รองอธิการบดี และคณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 11 แห่ง จำนวน 20 คน

ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเบื้องต้นดังต่อไปนี้คือ บทบาทด้านนโยบายและการบริหาร บทบาทด้านการผลิต บัณฑิต บทบาทด้านการวิจัย บทบาทด้านการบริการวิชาการ บทบาทด้านการทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรม บทบาทด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม บทบาทด้านการปรับปรุงถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี บทบาทด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ ระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่น

ด้านระยะเวลา การศึกษาระยะนี้ศึกษาระหว่าง เดือน ตุลาคม 2559 ถึง กุมภาพันธ์ 2560

กรอบแนวคิดการวิจัย

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็น สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้เชิดชู ภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วน ร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและ ยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทาง วิชาการแก่สังคมปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริม วิทยฐานะครู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การค้นหาคำศัพท์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อ การพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นประชากรเป้าหมาย จำนวน 6 คน ซึ่งเป็น แบบสอบถามประเภทปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) โดยการกำหนดเรื่องหรือ หัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์ กำหนดวัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ กำหนดขอบเขตของการ วิเคราะห์ รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาคัดเลือกเอาเอกสารที่เชื่อถือได้ ที่มีความสมบูรณ์ ศึกษา/วิเคราะห์ ตามหลักเกณฑ์ แนวคิด ทฤษฎีเทคนิคของการวิเคราะห์ ทำการสรุปผลการศึกษา แล้วเขียน ข้อสรุปการวิเคราะห์เชิงพรรณนาความ

2. การสร้างและตรวจสอบโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และคณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 500 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ไม่น้อยกว่า 20 เท่าของตัวแปรการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิง พรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) โดยแสดงเป็นจำนวนและค่าร้อยละ(Percentage) ใช้

อธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และวิเคราะห์โมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้การวิเคราะห์ Confirm Factoring Analysis (CFA)

3. การยืนยันโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อยืนยันรูปแบบ (Questionnaire) ประชากรเป้าหมาย ที่ใช้ในการศึกษา คือ อธิการบดี รองอธิการบดี และคณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 11 แห่ง จำนวน 20 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample) โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาเอกขึ้นไป และปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาไม่น้อยกว่า 5 ปี การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยผู้วิจัยจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ การวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

สรุปผลการวิจัย

1. การค้นหาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยและตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าได้ องค์ประกอบหลัก 8 มิติ และ องค์ประกอบย่อย 49 ด้านและตัวชี้วัด 263 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

1.1 มิติการวางนโยบายและการบริหาร ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยได้แก่ 1) นโยบายและการบริหาร 2) การวางวิสัยทัศน์ 3) แผนพัฒนามหาวิทยาลัย 4) การเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย 5) การวางแผนเชิงกลยุทธ์และ 6) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

1.2 มิติการผลิตบัณฑิต ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยได้แก่ 1) หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) อาจารย์ผู้สอน 3) คุณลักษณะของผู้เรียน 4) กระบวนการรับนักศึกษา 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 6) กระบวนการส่งเสริมผู้เรียน 7) กิจกรรมนักศึกษา

1.3 มิติการวิจัย ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การส่งเสริมการวิจัย 2) การพัฒนาขอบเขตเพื่อหาสาระของการวิจัย 3) การวิจัยเชิงพื้นที่ 4) การวิจัยและพัฒนา 5) การพัฒนานักวิจัย 6) การแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย 7) การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลการวิจัย 8) บูรณาการการวิจัยสู่กลยุทธ์อื่น และ 9) การเผยแพร่งานวิจัย

1.4 มิติการบริการวิชาการ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การกำหนดแผนเชิงกลยุทธ์ 2) การแสวงหาแนวร่วมการพัฒนาท้องถิ่น 3) การบูรณาการการวิจัยกับการบริการวิชาการ 4) การบริการวิชาการประเด็นเศรษฐกิจ 5) การบริการวิชาการประเด็นสังคม 6) การบริการวิชาการประเด็นการเมือง 7) การบริการวิชาการประเด็นเทคโนโลยี 8) การบริการวิชาการประเด็นการเรียนรู้และพัฒนาตลอดชีวิต และ 9) การบริการวิชาการประเด็นการพึ่งตนเอง

1.5 มิติการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การค้นคว้าวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 2) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 3) การฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 4) การพัฒนาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 5) การถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 6) การเสริมสร้างภูมิปัญญาชาวบ้าน

1.6 มิติการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยได้แก่ 1) การจัดการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 2) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ 3) การบำรุงรักษาพลังงานและสิ่งแวดล้อม และ 4) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.7 มิติการปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยได้แก่ 1) การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2) การพัฒนานวัตกรรมท้องถิ่น และ 3) การถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน

1.8 มิติการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง 2) การส่งเสริมความเข้มแข็งให้ผู้นำชุมชน 3) การปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยในชุมชน 4) การสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 5) การประสานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

2. การสร้างและตรวจสอบโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลการวิจัย พบว่า จากองค์ประกอบหลัก 8 มิติ และองค์ประกอบย่อย 49 ด้านและตัวชี้วัด 263 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดทั้งหมด จำนวน 263 ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ 3.50 ขึ้นไปทุกตัวชี้วัด ถือว่าตัวชี้วัดมีเหมาะสมที่จะเป็นตัวชี้วัดบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบหลักใน 8 มิติตามกรอบแนวคิดการวิจัยพบว่าตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมาตามลำดับ ดังนี้

2.1 มิติการวางนโยบายและการบริหาร

2.1.1 ด้านนโยบายและการบริหาร ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการออกแบบองค์กรสมองกลเพื่อวางกลยุทธ์และกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นทั้ง 4 บทบาทหลักคือ บทบาทการผลิตบัณฑิตบทบาทการวิจัย บทบาทการบริการวิชาการ และบทบาทการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม($x=3.75$) รองลงมา คือ กำหนด นโยบายส่งเสริมทุกภาคส่วนแบบ องค์กรพหุ ($x=3.73$) กำหนด นโยบายที่ชัดเจนทั้งในสภาพและบทบาทโดยมุ่ง บริหารจัดการ เพื่อที่จะเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น และให้ทุกคณะ ศูนย์ สำนัก จัดทำแผนการบริหาร ทั้ง 4 บทบาทหลัก โดยมุ่งไปสู่การ ตอบสนอง การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นเป็นหลัก ($x=3.72$) กำหนดนโยบายการยกระดับคุณค่า และมูลค่าของท้องถิ่นเป็นหลักและบูรณาการสู่ความเป็นสากล ($x=3.68$) และกำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นเป็นวาระแห่งองค์กร ($x=3.66$) ตามลำดับ

2.1.2 ด้านการวางวิสัยทัศน์ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่การวางวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.79$) การวางโรดแมปเพื่อให้มหาวิทยาลัยส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.76$) วางวิสัยทัศน์ในการเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ โดยการสร้างองค์ความรู้ จัดการองค์ความรู้ นำความรู้สู่ การพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.72$) เชิญชวนให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ($x= 3.68$) และวางกลยุทธ์สู่ความสำเร็จของการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.66$) ตามลำดับ

2.1.3 ด้านแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การกำหนดแผนแม่บท ระยะยาวอย่างชัดเจน ($x=3.70$) วางกรอบแผนแม่บทระยะยาวให้ครอบคลุมทั้ง 4 การกิจหลัก ($x=3.68$) วางกรอบพันธกิจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($x=3.67$) กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินตามแผน ($x=3.65$) และการทบทวนแผนแม่บทระยะยาวเป็นระยะๆ เช่น ทุก 3 ปี ($x=3.62$) ตามลำดับ

2.1.4 ด้านการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปรับกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติ ให้มีความคล่องตัวสอดคล้องกับ การกิจและระบบที่ทันสมัย ($x=3.81$) ถ่ายทอดนโยบายการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างครบวงจร ($x=3.69$) การศึกษาวิจัยการเตรียมความพร้อมเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.68$) สร้างสรรค์นวัตกรรมทางการบริหารเพื่อ

ทดลองใช้อย่างต่อเนื่อง ($x=3.62$) และติดตามผลประเมินผลการดำเนินงานมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ($x=3.61$) ตามลำดับ

2.1.5 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นโยบายการพัฒนาท้องถิ่นมาจัดทำเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ ($x=3.65$) บูรณาการแผนร่วมกับองค์กรภายนอกทั้งที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่มีแผนงานหรือแนวทางในลักษณะเดียวกัน ($x=3.64$) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมก่อนการวางแผนนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.63$) วางแผนติดตามประเมินผลและปรับปรุงแผนทุกปี ($x=3.60$) และ ส่งเสริมการจัดทำแผนกลยุทธ์ทุกองคาพยพอย่างครบวงจร ($x=3.59$) ตามลำดับ

2.1.6 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ต้องเป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ ($x=3.81$) ต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($x=3.80$) มีภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic leadership) ($x=3.76$) มีรูปแบบภาวะผู้นำแบบนักบริการ (Servant Leadership) ($x=3.72$) และต้องมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ($x=3.59$) ตามลำดับ

2.2 มิติการผลิตบัณฑิต

2.2.1 ด้านหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ($x=3.77$) พัฒนาหลักสูตรให้มีการบูรณาการกับท้องถิ่นในหลายด้าน เช่น การใช้ภาษา การสื่อสารเนื้อหาสาระ ($x=3.74$) พัฒนาหลักสูตรให้มีความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม วิชาชีพชุมชนหรือองค์กรของท้องถิ่น ($x=3.67$) ให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรแต่ละครั้ง ($x=3.65$) และปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมรายวิชาที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.59$) ตามลำดับ

2.2.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาอาจารย์ให้มีทัศนคติความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับท้องถิ่น ($x=3.79$) พัฒนาอาจารย์ให้เป็นผู้นำแห่งการพัฒนาและผู้นำแห่งจิตวิญญาณเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.68$) ปลุกฝังจิตสำนึกร่วมให้อาจารย์ร่วมกิจกรรมกับท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ($x=3.67$) พัฒนาอาจารย์ให้เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำพามหาวิทยาลัยในสภาวะปัจจุบันที่เป็นอยู่ไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.64$) และพัฒนาคุณภาพอาจารย์ให้เป็นตัวแบบแห่งการเรียนรู้ ($x=3.63$) ตามลำดับ

2.2.3 ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสาธารณะ จิตอาสาบริการเพื่อชุมชน สังคม และท้องถิ่น ($x=3.88$) เน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงการรับใช้ท้องถิ่นตามความรู้ความสามารถและโอกาสที่ตัวเองมีอยู่ ($x=3.75$) เน้นให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานเป็นทีมสามารถเป็นผู้นำท้องถิ่นได้ ($x=3.71$) เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเป็นตัวตนในฐานะคนของท้องถิ่นเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าเห็นความสำคัญของท้องถิ่น ($x=3.69$) และเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้รอบรู้ทั้งท้องถิ่นและสากลของสังคม ($x=3.68$) ตามลำดับ

2.2.4 ด้านกระบวนการรับนักศึกษา ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แนะนำให้นักเรียนในท้องถิ่นเกิดความอยากเรียนในมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและกระบวนการสอบเข้าเรียนเน้นเนื้อหาข้อคำถามที่เกี่ยวกับท้องถิ่น ชุมชนศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ($x=3.66$) ประสานศิษย์เก่าที่ทำงานรับใช้ท้องถิ่นมาแนะนำการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและให้โควตาแก่นักศึกษาในท้องถิ่นเป็นอันดับแรก ($x=3.64$) และเน้นรับนักเรียนที่เป็นคนในท้องถิ่นเป็นหลัก ($x=3.60$) ตามลำดับ

2.2.5 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ จัดการเรียนรู้ที่เป็นองค์ความรู้ท้องถิ่นและสากลไปพร้อมๆกัน ($x=3.71$) การจัดการเรียนรู้ที่สอดประสานคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่เพื่อความหลากหลายแห่งบริบทการเรียนรู้

($x=3.66$) พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีปฏิสัมพันธ์กับท้องถิ่นในทุกระดับและปรับสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมในหลากหลายรูปแบบให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่น ($x=3.63$) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติการและทำกิจกรรมร่วมกับท้องถิ่น ($x=3.61$) และ พัฒนาระบบการเรียนรู้แนวใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ($x=3.60$) ตามลำดับ

2.2.6 ด้านกระบวนการส่งเสริมผู้เรียน ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ จัดหาวิทยากรที่มีบทบาท ในท้องถิ่นมาแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.81$) เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับองค์กรในท้องถิ่นเพื่อเรียนรู้เข้าใจปัญหาและแนวทางการทำงานร่วมกับ ท้องถิ่น ($x=3.75$) ส่งเสริมกิจกรรมการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นทั้งในพื้นที่และนอก พื้นที่ ($x=3.73$) ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าของการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.68$) และส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ลักษณะงานที่มีในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นด้านการเกษตรวิสาหกิจ ชุมชน และกลุ่มอาชีพอื่นๆ ในท้องถิ่น ($x=3.62$) ตามลำดับ

2.2.7 ด้านกิจกรรมนักศึกษา ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เน้นกิจกรรมที่บูรณาการกับท้องถิ่น ($x=3.72$) เน้นกิจกรรมการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับท้องถิ่น ($x=3.70$) ส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้ นักศึกษามีความสนใจเกี่ยวกับท้องถิ่นมากขึ้น และเน้นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาท้องถิ่นในเชิงประจักษ์ ($x=3.68$) และส่งเสริมกิจกรรมที่กระตุ้นให้มีการเรียนรู้ถึงวิถีความเป็นอยู่ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ($x=3.64$) ตามลำดับ

2.3 มิติการวิจัย

2.3.1 ด้านการส่งเสริมการวิจัยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตั้งกรอบการวิจัยใน ประเด็น การวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยเฉพาะ ($x=3.79$) ตั้งงบประมาณที่เน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นไว้โดยเฉพาะแยกจากการวิจัยทั่วไป และสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดการทำวิจัยเพื่อนำไปสู่การ พัฒนา ท้องถิ่น ($x=3.70$) และเน้นให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อชุมชนและท้องถิ่นโดยเฉพาะ ($x=3.68$) ตามลำดับ

2.3.2 ด้านการพัฒนาขอบเขตเพื่อหาสาระของการวิจัยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการวิจัยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรท้องถิ่น ($x=3.75$) เพิ่มพื้นที่การวิจัยเชิงเนื้อหาให้ครอบคลุม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น เอกลักษณ์และวัฒนธรรม ของท้องถิ่น และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่น ($x=3.70$) ส่งเสริมการวิจัยการสร้าง สินค้าจากทรัพยากรท้องถิ่น ($x=3.69$) การวิจัยเพื่อตอบโจทย์ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.65$) และการ วิจัยเกี่ยวกับประชาธิปไตยชุมชนท้องถิ่น ($x=3.60$) ตามลำดับ

2.3.3 ด้านการวิจัยเชิงพื้นที่ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เน้นการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาพื้นที่ร่วมกับชุมชน ($x=3.68$) เน้นภาพรวมและความหลากหลายของพื้นที่โดยกำหนดให้ความ ความต้องการของชุมชนเป็นโจทย์แห่งการวิจัย ($x=3.64$) และเน้นการวิจัยเจาะลึกแบบมีส่วนร่วมกับพื้นที่ใดพื้นที่ หนึ่ง ($x=3.62$) ตามลำดับ

2.3.4 ด้านการวิจัยและพัฒนา ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการนำผลการวิจัยไปใช้ กับท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($x=3.67$) ส่งเสริมให้นักวิจัยได้ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพรวมทั้ง สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ ($x=3.65$) มีการนำ ผลการวิจัยมาสังเคราะห์และเผยแพร่เพื่อให้เกิดการพัฒนา ($x=3.64$) และ มีการนำผลการวิจัยเชิงพื้นที่ไปใช้ กับการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงจากการวิจัย ($x=3.62$) ตามลำดับ

2.3.5 ด้านการพัฒนานักวิจัย ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการฝึกอบรมนักวิจัยให้ มี ความรู้ความเข้าใจมีความสามารถในการคิดหัวข้อประเด็นการวิจัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.71$) มีการสนับสนุนทุนวิจัยสำหรับนักวิจัยทุกท่านที่เสนอประเด็นวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.68$)

และ มีการจัดหาวิทยากรฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนบทความวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.62$) ตามลำดับ

2.3.6 ด้านการแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่สร้างภาคีเครือข่ายที่สามารถสนับสนุนการวิจัยทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหน่วยงานท้องถิ่น และภาคเอกชน ($x=3.67$) ให้ความร่วมมือกับแหล่งทุนภายนอกอย่างต่อเนื่องทั้งระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดระดับประเทศ ($x=3.66$) แสวงหาแหล่งทุนวิจัยจากองค์กรภาคประชาสังคมในท้องถิ่น ($x=3.57$) แสวงหาแหล่งทุนการวิจัยจากสถานประกอบการธุรกิจท้องถิ่น ($x=3.55$) และแสวงหาแหล่งทุนจากองค์การระหว่างประเทศ ($x=3.50$) ตามลำดับ

2.3.7 ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลงานวิจัยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ผลิตผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน ($x=3.67$) สร้างความโดดเด่นและความเป็นเลิศของงานวิจัยให้ประจักษ์สู่สายตาของท้องถิ่น ($x=3.66$) มีแนวทางในการจดลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรของงานวิจัยที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยเพื่อขายลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรทางปัญญา ($x=3.62$) และส่งเสริมการวิจัยเพื่อนำไปสู่การผลิตสินค้าและบริการจากทรัพยากรในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.59$) ตามลำดับ

2.3.8 ด้านบูรณาการการวิจัยสู่กลยุทธ์อื่นตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่นำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาและพัฒนาในชุมชนท้องถิ่นทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม และนำ ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนท้องถิ่น ($x=3.74$) นำ ผลการวิจัยพัฒนาวิถีประชาธิปไตยในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.73$) นำผลการวิจัยมาเป็นฐานการพัฒนา คุณภาพชีวิตของคนชุมชนท้องถิ่น ($x=3.72$) และนำผลการวิจัยมายกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ ชุมชนท้องถิ่น ($x=3.66$) ตามลำดับ

2.3.9 ด้านการเผยแพร่งานวิจัยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่มหาวิทยาลัยพัฒนาวารสารให้เป็นที่ยอมรับ และมีมาตรฐานมากขึ้น ($x=3.82$) มหาวิทยาลัยจัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย ในระดับชาติระดับนานาชาติให้นักวิจัยได้ นำเสนอผลงาน ($x=3.78$) ส่งเสริมคณาจารย์ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการในเวทีการประชุมทาง วิชาการและการ ($x=3.72$) ส่งเสริมคณาจารย์ให้พัฒนาผลงานทางวิชาการให้ได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูลระดับชาติและ นานาชาติ ($x=3.67$) และมหาวิทยาลัยจัดทำวารสารเพื่อลงผลงานบทความวิจัยของนักวิจัยและตีพิมพ์เผยแพร่ ในวารสาร ทางวิชาการทั้งระดับชาติและนานาชาติ ($x=3.64$) ตามลำดับ

2.4 มิติการบริการวิชาการ

2.4.1 ด้านการกำหนดแผนเชิงกลยุทธ์ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้นอกพื้นที่โดยการบูรณาการวิชาการกับชุมชนท้องถิ่น ($x=3.74$) กำหนดหน่วยงานขึ้นเฉพาะเพื่อทำหน้าที่บริการวิชาการ ($x=3.72$) กำหนด KPI ของคณาจารย์เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทาง วิชาการด้วยการบูรณาการกับการบริการวิชาการและมอบนโยบายให้กับคณาจารย์เป็นรายบุคคลมี KPI เกี่ยวกับการบริการวิชาการ ($x=3.66$) และมอบนโยบายให้กับหน่วยงานภายในจัดทำ KPI เกี่ยวกับการบริการวิชาการ ($x=3.65$) ตามลำดับ

2.4.2 ด้านการแสวงหาแนวร่วมการพัฒนาท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่การทำข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาระหว่างมหาวิทยาลัยกับท้องถิ่น ($x=3.67$) ทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรผู้ประกอบการเพื่อจัดการ CSR (Corporate Social Responsibility) ($x=3.64$) สร้างภาพลักษณ์แห่งความเป็นมิตรและความไว้วางใจให้เกิดกับท้องถิ่น ($x=3.62$) ทำข้อตกลง ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น UNESCO ($x=3.57$) และ มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สสส. พม. อปท. ในการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.64$) ตามลำดับ

2.4.3 ด้านการบูรณาการการวิจัยกับการบริการวิชาการ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการวิจัยเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชนในทุกๆด้าน ($\bar{x}=3.73$) ส่งเสริมการบริการวิชาการที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน และส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาปฏิบัติกรวิจัยในบ้านเกิดของตนเอง ($\bar{x}=3.64$) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.58$) และนำผลการวิจัยกลับคืนสู่ชุมชนและท้องถิ่นหรือนำไปเผยแพร่ให้เป็นองค์ความรู้แก่ท้องถิ่น ($\bar{x}=3.57$) ตามลำดับ

2.4.4 ด้านบริการวิชาการประเด็นเศรษฐกิจ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ให้บริการวิชาการเน้นองค์ความรู้ด้วยการปลูกฝังการเป็นชุมชนต้นแบบบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ($\bar{x}=3.70$) ให้บริการวิชาการเกี่ยวกับช่องทางการตลาดในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ($\bar{x}=3.68$) ให้บริการวิชาการที่เกี่ยวกับการสร้างมูลค่าสินค้าและบริการเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาทรัพยากรในชุมชนเพื่อแปรรูปเป็นสินค้าและบริการ ($\bar{x}=3.66$) และร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{x}=3.63$) ตามลำดับ

2.4.5 ด้านบริการวิชาการประเด็นสังคม ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน ($\bar{x}=3.69$) ส่งเสริมการให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการรู้รักสามัคคี การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มิตรไมตรีต่อกัน ($\bar{x}=3.67$) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขของชุมชน ($\bar{x}=3.66$) และส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการความขัดแย้งในชุมชนด้วยสันติวิธี ($\bar{x}=3.63$) ตามลำดับ

2.4.6 ด้านบริการวิชาการประเด็นการเมือง ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนเรียนรู้สังคมอุดมปัญญาประชาธิปไตย ($\bar{x}=3.76$) ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองทุกระดับ ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน ($\bar{x}=3.68$) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนให้เรียนรู้ประชาธิปไตย ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนน้อมนำวิถีประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิต ($\bar{x}=3.66$) ตามลำดับ

2.4.7 ด้านบริการวิชาการประเด็นเทคโนโลยี ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ร่วมร่วมกับชุมชนพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{x}=3.68$) ร่วมกับชุมชนยกระดับเทคโนโลยีชุมชนเป็นเทคโนโลยีสากล ส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{x}=3.61$) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{x}=3.59$) และส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.58$) ตามลำดับ

2.4.8 ด้านบริการวิชาการประเด็นการเรียนรู้และพัฒนาตลอดชีวิต ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้สำหรับคนทุกวัย ($\bar{x}=3.69$) จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับคนทุกวัย ($\bar{x}=3.68$) จัดระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ($\bar{x}=3.64$) และพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคนให้เป็นสื่อการเรียนรู้ในตัวเอง ($\bar{x}=3.64$) ตามลำดับ

2.4.9 ด้านบริการวิชาการประเด็นการพึ่งตนเอง ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและปลูกฝังทัศนคติต่อการพึ่งตนเองให้กับชุมชนมากกว่าการพึ่งพิงรัฐบาล ($\bar{x}=3.66$) ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนบนฐานคติการพึ่งตนเอง ($\bar{x}=3.63$) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนให้รู้จักการแก้ปัญหาทุกด้านด้วยการเรียนรู้และแก้ปัญหาด้วยชุมชนเอง ($\bar{x}=3.62$) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนจัดการความรู้ในการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ($\bar{x}=3.58$) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ($\bar{x}=3.57$) ตามลำดับ

2.5 มิติการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.5.1 ด้านการค้นคว้าวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าวัฒนธรรม ($x=3.80$) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.71$) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.70$) และส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อยกระดับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ($x=3.65$) ตามลำดับ

2.5.2 ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ค้นหาและขยายขอบเขตศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างอัตลักษณ์ให้กับตนเองของแต่ละชุมชนท้องถิ่น ($x=3.70$) ส่งเสริมและสนับสนุนสำนึกรักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.67$) และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยตัวชุมชนเอง ($x=3.66$) ตามลำดับ

2.5.3 ด้านการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสร้างแนวร่วมกับชุมชนเพื่อฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.66$) การประสานเพื่อขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.64$) การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในการประชาสัมพันธ์ขยายผลการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.62$) และการประสานแนวร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.62$) ตามลำดับ

2.5.4 ด้านการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน ($x=3.71$) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาด้านศิลปะและวัฒนธรรม ($x=3.70$) และส่งเสริมการสร้างเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้กลายเป็น branding ($x=3.66$) ตามลำดับ

2.5.5 ด้านการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.81$) พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ($x=3.70$) ส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.69$) ส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระหว่างภูมิภาคและนานาชาติ ($x=3.67$) ตามลำดับ

2.5.6 ด้านการเสริมสร้างภูมิปัญญาชาวบ้าน ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการสำรวจภูมิปัญญาชาวบ้าน ($x=3.72$) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างและการพัฒนานวัตกรรมจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ($x=3.68$) ส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ($x=3.67$) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภูมิปัญญาชาวบ้าน ($x=3.63$) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบร่วมสมัยให้กับภูมิปัญญาชาวบ้าน ($x=3.61$) ตามลำดับ

2.6 มิติการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

2.6.1 ด้านการจัดการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการสำรวจสิ่งแวดล้อมที่ควรแก่การอนุรักษ์ ($x=3.72$) ประสานองค์การที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($x=3.68$) ส่งเสริมการสำรวจแหล่งพลังงานตามทรัพยากรธรรมชาติ ($x=3.63$) ส่งเสริมและสนับสนุนการเป็นหุ้นส่วนของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($x=3.55$) ตามลำดับ

2.6.2 ด้านการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการวิจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภูมิสังคม ($x=3.64$) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงทั้งระดับชุมชนและระดับครัวเรือน ($x=3.63$) ส่งเสริมและสนับสนุนการเตรียมความพร้อมร่วมกับชุมชนแบบมีส่วนร่วมในการรับมือความเปลี่ยนแปลงทุกมิติทั้งเศรษฐกิจ สังคม

การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ($x=3.62$) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวของตนเองท่ามกลางสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ($x=3.58$) ตามลำดับ

2.6.3 ด้านการบำรุงรักษาพลังงานและสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกฝังทัศนคติในการรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.76$) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้าไปเป็นเจ้าของ (หุ้นส่วน) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.58$) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบำรุงรักษาพลังงานและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชนท้องถิ่นและส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนในการปกป้องรักษาพลังงานและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.57$) ตามลำดับ

2.6.4 ด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม ($x=3.68$) ส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูปพลังงานหรือการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับคนในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.66$) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรชุมชนเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม และส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทดแทนที่ได้ใช้ ($x=3.62$) ตามลำดับ

2.7 มิติการปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2.7.1 ด้านการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมสิ่งแวดล้อมตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการสำรวจเทคโนโลยีและนวัตกรรมของชุมชนท้องถิ่น ($x=3.74$) ส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เข้ากับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของชุมชนท้องถิ่น ($x=3.69$) ส่งเสริมการประยุกต์ดัดแปลงเทคโนโลยีและนวัตกรรมของชุมชนท้องถิ่นให้ทันสมัย ($x=3.67$) ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตในชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ($x=3.65$) และส่งเสริมการการบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อในการดำเนินกิจกรรมการดำเนินชีวิตในชุมชน ($x=3.59$) ตามลำดับ

2.7.2 ด้านการพัฒนานวัตกรรมของท้องถิ่นตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ($x=3.77$) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ($x=3.64$) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.63$) ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าของชุมชนท้องถิ่น ($x=3.59$) และสนับสนุนการขยายผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.58$) ตามลำดับ

2.7.3 ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ($x=3.72$) ส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์วิจัยเพื่อสร้าง พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.68$) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการชุมชนท้องถิ่นโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ ($x=3.67$) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเทคโนโลยีของชุมชนท้องถิ่น ($x=3.59$) และส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับเทคโนโลยีชุมชนท้องถิ่นสู่เทคโนโลยีสากล ($x=3.58$) ตามลำดับ

2.8 มิติการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่น

2.8.1 ด้านการส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สนับสนุนนักศึกษาจัดกิจกรรมการบริการวิชาการ การเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในภูมิลำเนาตนเอง ($x=3.76$) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริการวิชาการเพื่อให้ความรู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงแบบพลวัต ($x=3.66$) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริการวิชาการการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ในสถานการณ์ต่างๆ ($x=3.65$) และสนับสนุนจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวของชุมชนท่ามกลางสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ($x=3.62$) ตามลำดับ

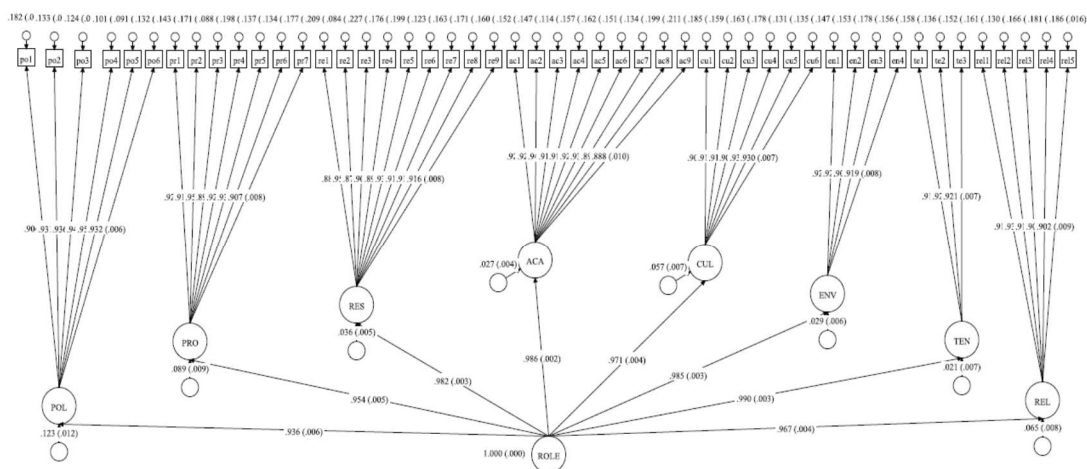
2.8.2 ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งให้ผู้นำชุมชน ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับผู้นำท้องถิ่น ($x=3.68$) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนารูปแบบและกระบวนการชุมชนคัดเลือกผู้นำที่มีคุณภาพ ($x=3.67$) ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรท้องถิ่นให้มีภาวะผู้นำอย่างมีคุณภาพ ($x=3.66$) ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกคนในชุมชนท้องถิ่นให้มีภาวะผู้นำและจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ($x=3.60$) และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถของผู้นำท้องถิ่นในมิติต่างๆ ที่จำเป็นต่อชุมชนท้องถิ่น ($x=3.58$) ตามลำดับ

2.8.3 ด้านการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยในชุมชน ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง ($x=3.67$) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.64$) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือแบบ รัฐ-บ-ว-ร (รัฐ ชุมชน วัด สถานศึกษา) ในการสร้างสรรค์ประชาธิปไตยในชุมชนท้องถิ่น ($x=3.62$) และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการปลูกฝังอุดมการณ์แบบประชาธิปไตยให้กับประชาชนในชุมชนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ($x=3.57$) ตามลำดับ

2.8.4 ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่มในอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.73$) ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝังทัศนคติที่ดีและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.71$) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัด กิจกรรมการยกย่องเชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น ($x=3.68$) และส่งเสริมและสนับสนุนการขยายผลเผยแพร่แลกเปลี่ยน เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่วัฒนธรรมภูมิภาคและนานาชาติ ($x=3.66$) ตามลำดับ

2.8.5 ด้านการประสานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ส่งเสริม สนับสนุนการปลูกฝังทัศนคติความเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น ($x=3.83$) ประสานองค์การภาคีเครือข่ายเข้า ร่วมสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ($x=3.75$) ส่งเสริมและ สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแบบมี ส่วนร่วม ($x=3.69$) ส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาสำนึกรักบ้านเกิดโดยการจัดโครงการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นผ่าน กระบวนการเรียนรู้ก่อนจบการศึกษา ($x=3.65$) และประสานองค์การประกอบการธุรกิจเพื่อใช้ชุมชนเป็นต้นแบบ การพัฒนาแบบ CSR (Corporate Social Responsibility) ($x=3.61$) ตามลำดับ

3. การยืนยันโมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) ระหว่าง 4.14-4.67 ค่ามัธยฐาน (Median) ระหว่าง 4-5 ค่า ค่าฐานนิยม (Mode) ระหว่าง 4-5 และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ระหว่าง 1.00-1.50 ซึ่งหมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด

Chi-square = 4245.003, df = 1119, P = 0.0000, CFI = 0.927,
SRMR = 0.020, TLI = 0.923, RMSEA = 0.075*P< 0.07

แผนภาพผลการวิเคราะห์โมเดลบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบหลักบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด 8 มิติ ประกอบด้วย

1. มิติการวางนโยบายและการบริหาร บทบาทมหาวิทยาลัยในการวางนโยบายและการบริหารถือเป็นบทบาทที่มีความสำคัญประการหนึ่งในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบการวิจัย สอดคล้องกับ (Srisaarn, Wijit 2006) ที่กล่าวว่า นโยบายเป็นเครื่องชี้นำและกรอบในการวางแผนการบริหารขององค์กรโดยเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไร และใช้ปัจจัยชนิดใดบ้างในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจขององค์กร ทั้งยังเป็นเสมือนเข็มทิศและทางเสื่อที่ช่วยให้การบริหารงานดำเนินไปถูกทิศทาง นอกจากนี้ยังถือเป็นเครื่องมือในการประสานงานเนื่องจากนโยบายจะช่วยให้หน่วยปฏิบัติงานเข้าใจถึงเป้าหมาย แนวปฏิบัติ และทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้เกิดความเข้าใจความร่วมมือ และการประสานงานกันได้สะดวกมากขึ้น

2. มิติการผลิตบัณฑิต การผลิตบัณฑิตถือเป็นภารกิจสำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัย เพราะวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ก็เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพตามศาสตร์และสาขาวิชาที่จัดขึ้น ให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด กระบวนการผลิตบัณฑิตมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ คือ มีคณาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตรของคณะ สาขาวิชาต่างๆ ทำหน้าที่หลักในการสอน มีระบบและกลไกการบริหารจัดการหลักสูตร และการเรียนการสอนที่มีการควบคุมคุณภาพตามองค์ประกอบต่างๆ ดังนั้น บทบาทมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล และผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและความผูกพันต่อท้องถิ่น

3. มิติการวิจัย มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมผู้มีความรู้สูงของชาติ มหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การวิจัยเพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนา มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งส่งเสริมให้คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยทำงานวิจัย เพื่อแสวงหาความรู้มาใช้ประโยชน์ ในการเรียนการสอน และการพัฒนางานของมหาวิทยาลัย และยังเป็นที่พักพิงทางวิชาการของหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งส่งผลรวมถึงการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ มหาวิทยาลัยต้องมีระบบและกลไกที่จะทำให้สามารถดำเนินงาน ผลิตผลงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การมีแผนงานการวิจัย มีการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน และมีการเผยแพร่สู่การใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ที่กล่าวถึง บทบาทมหาวิทยาลัยต่อการพัฒนาประเทศด้วยการวิจัยว่ากิจกรรมการวิจัยส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ที่มหาวิทยาลัย นักวิจัยส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ที่มหาวิทยาลัย และผลงานวิจัยส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ที่มหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงต้องมีบทบาทเป็นหัวรถจักรสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศในระดับต่างๆ โดยเริ่มจากชุมชนท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง โดยมหาวิทยาลัยจะต้องประสานสัมพันธ์กับภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคมในการนำผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยไปใช้ในการพัฒนา รวมทั้งมหาวิทยาลัยจะต้องรับโจทย์ปัญหาจากชุมชน สังคม ท้องถิ่นมาวิจัยและพัฒนาให้เกิดการพัฒนา แก้ไขปัญหาของประเทศในอนาคต

4. มิติการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมสรรพวิชา ทั้งยังมีคณาจารย์และบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ที่มีความรู้หลากหลาย มหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การให้บริการวิชาการแก่สังคม ผลผลิตทางวิชาการ อาจมีทั้งวิชาการต่างๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรอยู่แล้ว หรือการนำความรู้มาจัดกลุ่มเป็นชุดความรู้ เพื่อวัตถุประสงค์อื่นให้เหมาะสมกับผู้รับความรู้ เช่น การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม การสัมมนา การบรรยาย ล้วนเป็นการให้การศึกษาต่อเนื่องแก่ประชาชน ผู้สนใจ การจัดบริการทางวิชาการแก่สังคมถือเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งในการพัฒนาทางวิชาการให้แก่บุคลากร และเป็นโอกาสสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างความยอมรับและความมีชื่อเสียงในการช่วยเหลือสังคมมาสู่มหาวิทยาลัยด้วยสอดคล้องกับ Suwannawela(2008) ได้บรรยายในหัวข้อ “สถาบันอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่น” ในการประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2545 สรุปบทบาทสถาบันอุดมศึกษาในพันธกิจนี้มีหลายประการ ได้แก่การให้บริการวิชาการถือเป็นบทบาทที่สำคัญสำหรับสถาบันเพื่อท้องถิ่น หากสถาบันอุดมศึกษาใดจะอ้างตนเองว่าเป็นสถาบันเพื่อท้องถิ่นโดยมีแหล่งวิชาการ สถาบันนั้นจะดูตายไม่ได้เมื่อท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องใช้วิชาการ

5. มิติการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ชาติไทยเป็นชาติที่มีประวัติศาสตร์ ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ที่ประชาชนชาวไทยต้องตระหนักรู้รัก และร่วมกันเชิดชู ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป มหาวิทยาลัยนอกจากดำเนินการกิจ ในการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการพัฒนา และการบริการวิชาการแก่สังคมแล้ว ยังมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ตามพ.ร.บ.มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 มาตรา 7 และ 8 ที่ได้บัญญัติภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย (3) ว่าภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย คือ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

6. มิติการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด โดยใช้ให้น้อย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงระยะเวลาในการใช้ให้ยาวนาน และก่อให้เกิดผลเสียหายน้อยต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมทั้งต้องมีการกระจายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึง ซึ่งในสภาพปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเสื่อมโทรมมากขึ้น ดังนั้น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงมีความสำคัญอย่างหนึ่งที่

มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีบทบาทในการเสริมสร้างและอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นในคงอยู่สืบไป ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็น “มหาวิทยาลัยท้องถิ่น 4.0” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในกรอบยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์พลังงานและการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และกรอบยุทธศาสตร์ด้านการจัดการขยะและการจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

7. มิติการปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้มีการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่อการดำเนินชีวิต เทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี เทคโนโลยีทำให้สามารถผลิตสินค้าและให้บริการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากขึ้น เทคโนโลยีทำให้การติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกและประชากรในโลกสามารถติดต่อรับฟังข่าวสารกันได้ตลอดเวลา ดังนั้น การปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ถือเป็นบทบาทที่มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมหรือพัฒนานวัตกรรมของท้องถิ่น และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 มาตรา 7 และ 8 ที่ได้บัญญัติภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย (7) ว่า ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย คือ การศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น

8. มิติการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่น นอกเหนือไปจากหน้าที่ในการสร้างความเจริญงอกงามด้านศาสตร์ความรู้ทางวิชาการแล้วนั้น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่นก็มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง อาจกล่าวได้ว่าชุมชนท้องถิ่นจะเข้มแข็งหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จในมิติต่างๆของชุมชน เช่น มิติความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน มิติความยั่งยืนในภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งความสำเร็จของชุมชนนั้นอาจเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดหน่วยงานเข้ามาหนุนเสริมในหลายๆเรื่องไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุน หรือการร่วมมือกับท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆรวมถึงการอบรมให้ความรู้กับชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชนท้องถิ่นได้ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้สอดคล้องกับ Suwannawela (2008) ได้บรรยายในหัวข้อ “สถาบันอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่น” ในการประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2545 สรุปบทบาทสถาบันอุดมศึกษาในพันธกิจนี้มีหลายประการ เช่น การชี้แนะและเตือนสติสังคมในท้องถิ่นซึ่งมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งวิชาการมีบทบาทในการใช้ความรู้และวิสัยทัศน์สร้างความสามารถในการพิจารณาสภาพการณ์ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต หากมีสิ่งที่ดีควรชื่นชมและเตือนสติสังคมก็ควรได้ทำหน้าที่ตามบทบาทนั้นเพื่อให้สังคมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเกิดความเข้มแข็งในชุมชนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีคณะกรรมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบทบาทมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ทั้ง 8 มิติ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินงานอาจจะมาจากฝ่ายบริหาร คณาจารย์ของแต่ละคณะ เพื่อร่วมกันในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

2. มหาวิทยาลัยควรมีมาตรการกำกับควบคุมการดำเนินงานตามบทบาทมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ทั้ง 8 มิติอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการการขับเคลื่อนบทบาทมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

Reference

- Auytrakul, Preecha. (2008). Ratchasima Educational Reforms. NakhonRatchasimaRajabhat University.
- Council of State Office. (2004). Rajabhat University Act, 2004. Bangkok: Council of State Office.
- Rajabhat University Act, B.E.2547. (2004, 10 June). Government Gazette. Bangkok: Cabinet Printing.
- Laksana, Sangob. (2002). Concept Involves the Use of Technology for Assisting the Learning. Conference Annual General Meeting2002 and Modern Library Conference: Leadership of Learning (p.31-34). Bangkok: Library Association of Thailand.
- Phromwanit, Nittaya. (2004). Synthesis of Role Adaptation of Rajabhat Institute. (Doctoral Dissertation, Chulalongkorn University).
- Romrattanaphan, Worawut. (2005). Social Capital. Bangkok: OctoberPrinting.
- Sirisumphan, Thodsaporn. (2006). Introduction of New Public Administration. (2nded.). Bangkok: Office of Public Sector Development.
- Suwannawela, Jarat. (2008). Independence of University of Thailand. Bangkok: Chulalongkorn University.
- WijitSrisaarn. (2006). Strategy to strengthen the Moral Education Thailand. Speakers at the seminar "Strategy to strengthen moral education Thailand". Bangkok.